

Vstup nových krajín Bulharska a Rumunska do Európskej únie

Európska komisia vníma ekonomický vývoj Rumunska a Bulharska pomerne kladne a ak sa štatút trhovej ekonomiky štátov nezmení do 26. septembra 2006, bude Rumunsko a Bulharsko 1. 1. 2007 prijaté medzi nové členské krajiny EÚ.

V prípade, že sa tak nestane, vstup týchto krajín sa odloží na rok 2008.

V súčasnosti Európska komisia odštartovala rok mobility pracovných síl, svedčí o tom fakt, že k 1. máju 2006, nám a ostatným novým členským štátom Európskej únie otvorili svoj pracovný trh, spolu 5 starých členských krajín EÚ.

K Veľkej Británii, Írsku, Švédsku sa tak pripojili krajiny Španielsko, Portugalsko, Fínsko, Grécko a o čosi neskôr aj Taliansko.

Úplne prípadne čiastočne uzatvorený pracovný
trh má pre nové členské krajiny EÚ – 7
významných európskych krajín:

- Francúzsko
- Belgicko
- Holandsko
- Dánsko
- Nemecko
- Rakúsko
- Luxembursko

V budúcnosti a to najneskôr do roku 2011, by sa
mali odstrániť všetky uplatňované reštrikcie vo
voľnom pohybe v rámci súčasnej EÚ25.

Tabuľka: Otvorenie alebo predpokladané budúce otvorenie trhu práce pre nové členské krajiny EÚ

členské krajiny EÚ 25	Stav po roku 2004	Súčasný stav v roku 2006	Otvorenie trhu práce pre nové členské štáty EÚ
Francúzsko	Uzatvorený TP	Uzatvorený TP	2009
Belgicko	Uzatvorený TP	Uzatvorený TP	2009
Holandsko	Uzatvorený TP	Uzatvorený TP	1. januára 2007
Dánsko	Uzatvorený TP	Uzatvorený TP	2009
Nemecko	Uzatvorený TP	Uzatvorený TP	2011
Rakúsko	Uzatvorený TP	Uzatvorený TP	2009
Luxembursko	Uzatvorený TP	Uzatvorený TP	2009
Veľká Británia	Otvorený TP	Otvorený TP	2004
Írsko	Otvorený TP	Otvorený TP	2004
Taliansko	Uzatvorený TP	Otvorený TP	21. júla 2006
Švédsko	Otvorený TP	Otvorený TP	2004
Španielsko	Uzatvorený TP	Otvorený TP	1. máj 2006
Portugalsko	Uzatvorený TP	Otvorený TP	1. máj 2006
Fínsko	Uzatvorený TP	Otvorený TP	1. máj 2006
Grécko	Uzatvorený TP	Otvorený TP	1. máj 2006
Cyprus	Otvorený TP	Otvorený TP	1.máj 2004
Malta	Otvorený TP	Otvorený TP	1.máj 2004
Slovinsko	Otvorený TP	Otvorený TP	1.máj 2004
Estónsko	Otvorený TP	Otvorený TP	1.máj 2004
Lotyšsko	Otvorený TP	Otvorený TP	1.máj 2004
Litva	Otvorený TP	Otvorený TP	1.máj 2004
Poľsko	Otvorený TP	Otvorený TP	1.máj 2004
Česká republika	Otvorený TP	Otvorený TP	1.máj 2004
Slovensko	-	-	-
Maďarsko	Otvorený TP	Otvorený TP	1.máj 2004
Bilancia	Uzatvorený TP – 12 krajín	Uzatvorený TP – 7 krajín	
	Otvorený TP – 12 krajín	Otvorený TP – 17 krajín	

Najdôležitejšou otázkou však zostáva, či otvoriť alebo neotvoriť svoje pracovné trhy pre Bulharsko a Rumunsko - ako najpravdepodobnejšie novo vstupujúce krajiny do Európskej únie.

Ak by sme sa inšpirovali minulosťou, po vstupe 10 nových štátov do EÚ v roku 2004, nám otvorili svoj pracovný trh len 3 krajiny : Veľká Británia, Írsko a Švédsko z 15-tich krajín EÚ.

Podľa hospodárskych novín, je v týchto 3 krajinách vnímaný prílev pracovníkov ako úspech, ktorý napomôže k ekonomickému rastu krajiny.

Ostatné krajiny sa pravdepodobne obávali zaplavenia svojho pracovného trhu a rizika prílevu nízko kvalifikovanej, lacnej pracovnej sily z novopristupujúcich krajín (NM10).

Preto tieto krajiny zvolili metódu postupného otvárania svojho trhu práce, podľa stanovených kritérií úniou.

Podľa Hospodárskych novín sa katastrofické scenáre o vysokej migrácii pracovníkov do starých členských štátov nevyplnili, tiež vyhlásili, že zamestnanci z nových členských krajín nepredstavujú hrozbu zaplavenia týchto pracovných trhov.

Bruselský týždenník *European Voice* vyhlásil, že Rumunsko a Bulharsko budú vo veľmi podobnej situácii, ako boli nové členské krajiny EÚ v prvých rokoch po vstupe do únie.

Dá sa teda predpokladať, že staré členské krajiny únie zvolia podobný postup a svoje pracovné trhy nesprístupnia, avšak na nejaké definitívne stanovisko si ešte budeme musieť počkať.

Väčšina členských štátov EÚ sa zatiaľ nevyjadrila, či zavedie akékoľvek obmedzenia voči pracovníkom z Bulharska a Rumunska.

Zo starých členských krajín EÚ naznačila zmenu svojej doterajšej politiky v oblasti trhu práce, len Veľká Británia.

20. augusta 2006 vyhlásil A. Darling britský minister pre obchod a priemysel, že Londýn umožní tzv. „riadenú“ migráciu z Bulharska a Rumunska. (HN 21.8.2006)

Ako ďalej uviedol Británia neplánuje „politiku otvorených dverí“, ako tomu bolo u 10 nových členských štátov (HN 21.8.2006).

Postoj Slovenskej republiky k otázke otvorenia trhu práce pre nové
členské krajiny EÚ

Na Slovensku, minulá vláda zastávala neoficiálne stanovisko, že Slovenská republika by mala byť jednotná v názore.

A to teda, ak žiadala uvoľnenie trhu práce zo strany EU15 pre nové členské štáty, tak by mala rovnako otvoriť trh práce pre ďalších nových členov, vrátane Rumunska a Bulharska" ako sa pre Inštitút zamestnanosti vyjadril pán P. Juhás, druhý tajomník pre zamestnanosť.

Avšak konečné rozhodnutie o tom, či otvoriť alebo uzavrieť pracovný trh na Slovensku pre Bulharsko a Rumunsko bude mať až nová súčasná vláda.

Pre Hospodárske noviny sa vyjadril Pavol Paška (Smer-SD), súčasný predseda NR SR, ktorý vyhlásil, že v prípade, že 1. januára 2007 sa stanú Bulharsko a Rumunsko členskými krajinami, mali by sme uvažovať o ochrane slovenského pracovného trhu.

Porovnanie ekonomík - Slovenskej republiky, Bulharska a Rumunska

Pracovná sila v Rumunsku a Bulharsku je oveľa lacnejšia ako u nás, svedčí o tom evidovaná minimálna mzda. Zatiaľ čo v roku 2005 podľa Eurostatu malo Slovensko minimálnu mzdu 148 euro, Rumunsko malo 69 euro a Bulharsko len 61 euro.

Ďalším problémom je vzdelanostná úroveň obyvateľstva Rumunska a Bulharska. Podľa rôznych názorov Rumunsko a ani Bulharsko, nedisponujú prebytkami vysokokvalifikovaných odborníkov, ktorý by napomohli k rastu ekonomiky v krajine.

Dôležitými otázkami na zváženie zostávajú tiež, jazyková adaptabilita Bulharska a Rumunska a geografická vzdialenosť týchto krajín k jednotlivým pracovným trhom EÚ25.

Podľa sčítania obyvateľstva v roku 2002 sa v Rumunsku k slovenskej národnosti prihlásilo vyše 17 tisíc osôb z celkového počtu 21 698 181 obyvateľov Rumunska. Tiež tu žije pomerne silná maďarská, ale aj česká menšina.

Tabuľka: Porovnanie SR, BG a RO

	Slovensko	Bulharsko	Rumunsko
počet obyvateľov	5384800	7761000	21658500
slovenská národnosť	4614854		17000
česká národnosť	44620		
maďarská národnosť	520528		
miera nezamestnanosti	16,30%	10,10%	7,70%
miera dlhodobej nezamestnanosti	11,70%	6,00%	4,40%
minimálna mzda v euro (2004)	148	61	69
priemerná mzda v euro (2002)	5708	1884	2321
priemerná mzda v PPS (2002)	13132	4649	5642
miera inflácie	2,8	5	9,1
HDP/ 1 obyvateľa v pps	55	32,1	34,7

Zdroj: Eurostat za rok 2004, 2005, 2006, SODB SR 2001,

Ďakujem za Vašu pozornosť